

Następstwo prawne a KPA

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 05, wrzesień 2020 10:36

Monika Małowiecka

Odsłony: 9836

Zgodnie z art. 30 § 4 k.p.a. w sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w razie zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni. W doktrynie prawa i postępowania administracyjnego oraz orzecznictwie wskazuje się, że prawa i obowiązki nabyte na przykład w drodze decyzji administracyjnej są w zasadzie niezbywalne, chyba że są to prawa i obowiązki o charakterze cywilnoprawnym.

Przepis art. 30 § 4 k.p.a. odczytywać trzeba łącznie z art. 28 k.p.a., według którego przymiot strony postępowania administracyjnego przysługuje wyłącznie temu, kto ma interes prawny. W sytuacji przejścia osobistego prawa podmiotowego, na przykład skutkiem przeniesienia własności rzeczy, dana osoba traci w postępowaniu administracyjnym swój interes prawny wypływający z prawa własności (użytkowania wieczystego), natomiast ten interes prawny uzyskuje następca prawny takiej osoby. Następstwo procesowe jest w tej sytuacji skutkiem sukcesji cywilnoprawnej, a taka sukcesja wpływa na istnienie legitymacji do bycia stroną w określonym postępowaniu administracyjnym. Jeśli zatem przepisy prawa materialnego wiążą w jakiś sposób status strony postępowania z pewnym zbywalnym lub dziedzicznym prawem (z zakresu prawa cywilnego), np. poprzez odpowiednie sformułowanie przesłanek legitymacji procesowej, można wówczas powiedzieć, że postępowanie administracyjne dotyczy prawa zbywalnego lub dziedzicznego.

Organ administracji powinien wykluczyć z postępowania administracyjnego osobę zbywcy (prawa zbywalnego), nabywca zaś, wstępując w jego prawa, staje się stroną tego postępowania. Wstąpienie to bowiem następuje z mocy prawa, zatem niezależnie od woli stron czy też organu. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 5 listopada 1997 r., sygn. akt I SA/Lu 1373/96 "przepis ten (art. 30 § 4 k.p.a.) pozwala na kontynuowanie i zakończenie wszczętego postępowania administracyjnego w sytuacji, gdy na skutek sprzedaży bądź dziedziczenia następuje zmiana podmiotu stosunku materialno-prawnego".

Aktualny w tym zakresie pozostaje pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego oz w Katowicach wyrażony w wyroku z dnia 29 stycznia 2003 r., sygn. akt II SA/Ka 657/01, iż z mocy art. 30 § 4 k.p.a., w sprawach dotyczących praw zbywalnych w razie zbycia prawa w toku postępowania wstępują jej następcy prawni. Zasadę następstwa prawnego należy odnieść także do przypadku zbycia prawa w toku postępowania wznowieniowego. W konsekwencji, zbywca prawa traci uprawnienia strony w takim postępowaniu na rzecz nabywcy. Nie sposób bowiem przyjąć, aby postępowanie, miało się toczyć z udziałem osób, którym nie przysługiwał przymiot strony w postępowaniu zwykłym w dniu wydania decyzji objętej wnioskiem o jego wznowienie, a nie może budzić żadnej wątpliwości, iż zmiana podmiotu w takim postępowaniu następuje z mocy prawa (art. 30 § 4 k.p.a.).

Wyrok WSA w Szczecinie z dnia 10 czerwca 2020 r., sygn. akt: II SA/Sz 851/19